

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prometa mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Ilustrati:
 Enostolpna petitvra (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zabavice, osmrtice itd.:
 enostolpna petitvra po 2 v.
Poslano:
 enostolpna petitvra po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vojni reč

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Čestitka kranjske dežele cesarju.

Deželni odbor kranjski je v seji dne 30. novembra t. l. soglasno sklenil, da se deželni glavar pooblasti, da povodom 66letne obletnice prestolovanja Njegovega Veličanstva imenom avtonomnega zastopa kranjske vojvodine odpošlje do stopnic prestola brzjavne čestitke in zagotovilo neomajne zvestobe in udanosti. Gospod deželni glavar dr. Ivan Šusteršič je odposlal Nj. Veličanstvu naslednjo brzjavko:

Njegovemu cesarskemu in kraljevemu
 Apostolskemu Veličanstvu,

Schönbrunn.

Povodom šestinšestdesetletnice slavnega vladanja Vašega Veličanstva čuti avtonomno zastopstvo vojvodine Kranjske srčno potrebo, da predloži Vašemu Veličanstvu svoja prespoštljivo iskrena voščila in v tem velerensnem času v imenu dežele znova položi k vznožju najvišjega prestola obljubo neomajljive, v vseh viharjih časa izkušene zvestobe in udanosti, ki jo potrjuje s svojo krvjo tisočere priče na severnih in južnih bojnih poljih. Pošilja je k nebu pregoreče molitve za Vaše Veličanstvo in domovino, se dežela Kranjska združuje z vsemi deželami Vašega Veličanstva v globokoiskreni goreči prošnji: Naj bo v začetem novem vladarskem letu Vašemu Veličanstvu in domovini podeljena najobilnejša božja milost in pomoč!

Bog ohrani. Bog blagoslovi in obvaruj Vaše Veličanstvo!

Šusteršič,
 deželni glavar.

O našem uvozu in izvozu.

Moderna prometna sredstva omogočujejo, da lahko in primeroma poceni dobivamo živila in druge potrebščine iz najoddaljenejših dežel. Prej smo iz daljnih dežel dobivali skoro le dišave in kitajski čaj, ker to blago ni težko in vrhu tega drago, tako da so se veliki transportni stroški vedno izplačali. Drugače je že bilo s kavo, ki gre v teko; dokler ni bilo železnice, je bila to jako redka in ponekod celo neznana

pijača. Danes je kava skoro tako splošno razširjena kakor kruh.

Razen dišav in kave uvažamo danes celo vrsto drugih živil, oziroma nasladil in potrebščin. A tudi izvažamo mnogo, in uvoz in izvoz sta navadno nekaka povratna kupčija: v dežele, iz katerih uvažamo te ali one potrebščine, izvažamo svoje proizvode. Najugodnejše je za nas ondi, kjer naš izvoz presega uvoz, a vselej se to ne da doseči. Najslabše je v tem oziru naše razmerje s severoameriškimi Zedinjenimi državami, odkoder dobivamo samo bombaža za 300 milijonov kron, za naš izvoz je pa na tamošnjih tržiščih le malo prilike. V naslednjem nekoliko podrobnosti o našem uvozu in izvozu.

Kave uvažamo v našo monarhijo krog 600.000 met. stotov v vrednosti nad 100 milj. kron, in sicer večinoma iz Brazilije. Nedavno se je poročalo, da je avstrijska vlada v Trstu kupila 50 tisoč več brazilske kave, da bi preprečila neopravičeno podraževanje kave. V primeri z veliko porabo kave v Avstriji 50 tisoč vreč ni veliko, toda če se blago spretno spravi na trg, bo le lahko pritisniti na cene. Sedaj, med vojno, ne bo mogoče kaj prida kave spraviti čez morje v našo državo in v Nemčijo; k sreči pa leže velikanske zaloge kave v Hamburgu in Antwerpnu, tako da smo pri nas in na Nemškem za dolgo časa preskrbljeni s kavo.

Kakava smo uvozili l. 1912. samo kakih 64.000 met. stotov v vrednosti 9 milijonov, čaja pa 16.000 met. stotov v vrednosti 9 milijonov. Dišav smo istega leta uvozili 48.000 met. stotov. Precejšno postavko tvori v našem uvozu južno sadje t. j. krog 18.000 met. stotov v vrednosti 8 milijonov kron; vendar se pa polovica tega sadja izvozi naprej v druge države. Tobaka in tobaknih izdelkov smo uvozili za 62 milijonov, izvozili pa za 14 milijonov.

Uvoz žita je večji ali manjši, kakor pač izpade letina v domačih deželah. Leta 1912. smo uvozili za 161 milijonov kron žita; od tega je odpadlo na riž krog 28 milijonov kron. Izvozili smo pa v istem letu za 47 milijonov kron žita, večinoma ječmena, in za 66 milijonov kron sladu. Precej višji nego izvoz je tudi uvoz sadja, zelenjave in rastlin, ki je znašal l. 1912. tri milijone meter-skih stotov v vrednosti blizu 140 milijonov kron.

Klavne in vprežne živine smo uvozili za 42 milijonov, izvozili pa za skoro 70 milijonov kron, in sicer večinoma govedo in konje. Enako je s perut-

nino in divjačino, katere smo uvozili za manj nego 7 milijonov, izvozili pa za nad 19 milijonov. Domače perutnine smo izvozili za 144 milijonov kron, uvozili pa le za 66 milijonov kron. Mehurjev in črev smo uvozili za krog 9 milijonov kron, izvozili pa za 4.600.000 kron; uvažamo predvsem drobna čreva za izdelovanje klobasic. Ker je radi vojne uvoz za sedaj preprečen, se že čuti pomanjkanje drobnih črev; dunajski klobasičarji so že znatno omejili izdelovanje tenkih klobas in klobasic in jih bodo morali končno popolnoma opustiti, ako se ne posreči dobiti črev iz Male Azije po suhem.

Masti: Surovega masla smo uvozili za 47 tisoč meterskih stotov, izvozili pa 17.000 met. stotov. Največ uvažamo rastlinske masti t. j. za 15 milijonov kron. Kljub temu, da se v naših deželah pridela precej oljkega olja, uvažamo tega blaga za 4½ milijona kron. Izmed živil bi bilo še omeniti sir, ki ga uvažamo za 12 milijonov, in ribje konzerve in kaviar v enaki vrednosti. — Za zdravila pošiljamo v inozemstvo krog 17 milijonov kron.

Premoga uvažamo za 180 milijonov kron več nego izvažamo, koksa za 13 milijonov in barvil za 7 milijonov kron več. Največjo uvozno postavko tvori bombaž za nad 300 milijoni kron. Prediva, jute itd. uvažamo za skoro 45 milijonov kron, svile za 75 milijonov in kemičnih pomožnih snovi za 30 milijonov kron.

Vojska z Rusi.

Dunaj, 1. decembra. Uradno se razglša: Na naši bojni črti v zahodni Galiciji in na Rusko-Poljskem je bilo v splošnem tudi včeraj mirno.

Pred Przemyslom se je sovražnik poskušal približati severnim najskrajnejšim postojankam trdnjave, naša posadka ga je na napadla in vrgla nazaj.

Boji v Karpatih se nadaljujejo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, generalni major.

× × ×

Berolin, 1. decembra. (Uradno.) V Vzhodni Prusiji in na Južnem Poljskem je bilo splošno mirno.

Na Severnem Poljskem južno od Visle se je pomnožil naš vojni plen, ko smo izkoristili včeraj naznanjeni uspeh,

za okolu 9500 ujetih Rusov, število zaplenjenih topov za 19, poleg tega smo pa dobili v naše roke še 26 strojnih pušk in številno municijskih vozov.

× × ×

URADNO NEMŠKO POROČILO O BOJIH PRI LODZU.

Berolin, 1. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 1. decembra. Z ozirom na poročilo ruskega generalnega štaba 29. novembra se glede na neko epizodo v teh za nemško orožje tako uspešnih bojih pri Lodzu pojasnjuje: Tisti deli nemških sil, ki so se borili v okolici vzhodno od Lodza proti desnemu krilu in za hrbtom Rusov, so bili zopet resno ogroženi za hrbtom z močnimi ruskimi silami, ki so prihajale od vzhoda in juga. Nemške čete so se obrnile pred sovražnikom, ki je stal pred njihovo fronto in so se prebile v tridnevniht ljutih bojih skozi obroč, ki so ga Rusi stvorili. S seboj so še privedli 12.000 ujetih Rusov in 25 zaplenjenih topov, ne da bi bili sami le en top izgubili. Tudi lastne ranjence so skoraj vse prepeljali s seboj. Izgube glede na stvarni položaj res niso bile lahke, a nikakor niso bile strašne in spadajo ti boji k najlepšim uspehom vojske.

Najvišje vodstvo armade.

× × ×

STROKOVNJAK O POLOŽAJU NA SEVERU.

Berolin, 1. decembra. Vojaški strodnik lista »Lokalanzeiger« piše o vojnem položaju na vzhodnem bojišču. Sicer smo vajeni na tako velike številke, da komaj opazimo, če Hindenburg poroča o 5000 ujetnikih. Vendar pa je zelo razveseljivo videti, da so bila nova ruska ojačenja, o katerih je Hindenburg pred kratkem poročal, najprej odbita, nato napadena in sedaj pri novem protinapadu z zelo znatnimi ruskimi izgubami zopet vržena nazaj. Hindenburg govori o bojišču južno od Visle. Ker je šel ruskim ojačenjem iz Loviča nasproti, lahko trdimo, da se vrše sedanji boji med Lovičem in Varšavo.

CESAR VILJEM NA VZHODNEM BOJIŠČU.

Berolin, 1. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana 1. t. m.: Cesar je obiskal včeraj pri Gumbinnenu in pri Darkehmenu načel čete v vzhodni Prusiji ter njih postojanke.

Najvišje vodstvo armade.

LISTEK.

Dušno pastirstvo na bojnem polju.

Vojaški duhovnik P. dr. Christo pošilja »Augs. Post« sledeče ganljivo poročilo z bojišča v vzhodni Francoski:

Popoldne jahamo po potih ob robu gozda, kamor se vračajo vojaki iz strelnih jarkov. Gospodje častniki nam povsod skazujejo največjo uslužnost, kajti takoj sporoče naštvu, da je prišel katoliški vojaški duhovnik. In zopet jih je na stotine, ki porabijo to priliko za sveto spoved. Spovednica je sedlo na kakem štoru. Vedno moramo biti pripravljeni na vsakovrstne dogodke. Tako je bilo tudi pred tremi dnevi v bližini naših težkih havbic, ki vsakih deset minut sipljejo svoje strahupolne granate v sovražnikove postojanke. Kar naenkrat v zraku ropotanje motorja. Francosko letalo! Svetlobel oblak se dvigne na sinjemodrem nebu: prvi šrapnelški strel v pozdrav sovražnikovemu letalcu. Cel venec eksplozivnih oblakov obdaja dvokrovnik. Zastonj! Kar naenkrat, pok, eksplozija, druga. Letalne bombe so bile namenjene neki kompaniji na maršu. K sreči sta zgrešili svoj cilj. Sedaj začno delo-

vati, najnovejše letalno orožje, jeklene puščice sikajo proti zemlji. Kratko povelje: »Za karabine!« Moji izvrstni spovedanci skočijo med kesanjem in dobrim sklepom pokonci in pritisnejo karabinerje na lica. »Vizir 800!« Salva zasalvo poka v solnčno višavo. Toda brez uspeha, letalca ne morejo spraviti na tla: je previsoko. In nato moji ljudje zopet pobožno pokleknejo k mojim nogam, kakor da se ni ničesar zgodilo.

Mojega tovariša so zadevajoče granate celo motile, tako da sta spovednik in spovedanec morala iskati kritja.

Končno sem obljubil možem, da jim bom drugo jutro bral sveto mašo. Kako so se jim zasvetile oči, hvaležno in veselo.

Prihodnjega dne sem ukazal zape-ljati svoj vojaški oltar v puhteče gozdove argonske. Pod varujočim obokom širokovejnatega drevesa smo ga postavili. Po vseh gozdnih stezah in grmovju v okolici je postajalo živo. Utrujeni in premrazeni od hlada in noči so prihajali. Pa kaj, saj so bili lahko zopet enkrat pri sveti maši. Dva vojaka sta klečala kot strežnika. V votlo grmenje topov je srebrnočisto pozval zvonček k spreminjevanju. Globokosklonjeni in v spoštljivem molku so molili svojega Zveličarja, čigar lju-

bezen je bila tako zvesta, da jim je celo sledil v smrtni nevarnosti na bojno polje.

»Tvojemu Stvarniku, tvojemu učniku! . . . done tako ljubko in pobožno. Po kratkem nagovoru pristopijo vsi možje, vrsta za vrsto, k mizi Gospodovi. Četudi je bila uniforma umazana in okrvavljena, roka začrnela od smodnika, vse ubožno kakor v betlehemschem hlevu, toda bolj pretresljivo-ga in učinkujočega svetega obhajila si ne moremo misliti, kakor je bilo to skupno sveto obhajilo v krvi napojenih argonskih lesovih.

Proti koncu svete maše je prišla naglih korakov nova kolona. »Ah,« je rekel poveljujoči častnik, »ali je sveta maša že končana? In mi smo se je tako veselili!« Zalost in razočaranje je bilo na licih vseh. »Dobro,« pravim, »tudi Vi boste imeli svojo sveto mašo!« Kako so bili hvaležni!

In tako sem bral še drugo sveto mašo in vse obhajal. Skupno smo se nato zahvalili. Saj smo vsi imeli toliko povedati svojemu Zveličarju. Mlad častnik, kateremu ni srce v gromenju topov in bliskih salv niti za najmanjši del sekunde utripalo hitreje v prsih, je nosil železni križ — ta častnik si je brisal svetle solze v oči.

Kdo je bil srečnejši, dobri vojak ali vojaški duhovnik, ki je smel deliti toliko tolažbe!

Janešen padec Montmedya.

Posebni vojni poročevalec v nemškem stanu piše v »Giornale d'Italia«: Padec Montmedya je ena redkih smešnih dogodov v tej grozni vojski. Montmedy najdete na vseh vojaških kartah zaznamovan z rdečo zvezdo, kar pomenja važno trdnjavo drugega razreda, katere je bilo v zadnjih vojnah mogoče zavzeti šele po večtedenskem obleganju. Je pa tudi bila pripravljena na precej dolg odpor. Manjkali sta samo dve stvari: utrdbe in kanoni. Ko je dospela novica o padcu Liega, je poveljnik dolgo razmišljal o položaju in je prišel od tega zaključka: Če se najmodernejši belgijski fort s svojimi jeklenimi redutami in artiljerijo najnovejšega tipa niso ustavljali nemški artiljeriji malo več kakor 48 ur, tedaj bo njegovo trdnjavo zidanih utrd in starih topov razrušil prvi strel. In ker se je hotel prodirajočim Nemcem bolj uspešno ustavljati, je sklenil z vso posadko izpasti iz mesta in jih na odprtem polju pobiti prej kakor bi Nemci obkrožili mesto. Toda ta njego-

K BOJEM V GALICIJI

(S sliko.)

Nadvojvoda Leopold Salvator se kot generalni nadzornik avstro-ogrsko artiljerije stalno mudi na bojni fronti; z načelnikom svoje vojaške pisarne, podpolkovnikom baronom Wolfom, in

svojim najvišjim dvornim mojstrom princem Lobkowitzem prihaja v prve strelske vrste, da more bolje opazovati učinek avstrijske artiljerije. Naša fotografska slika nam kaže nadvojvoda in njegovo spremstvo v strelskih jarkih.

Dopisnik »Reichspost« je brzojavil iz glavnega nemškega stana na vzhodu sledeče: Insterburg, 30. novembra. Danes ob 12. uri opoldne je prišel nepričakovano dvorni vlak in z njim cesar Viljem. Novica se je kmalu raznesla in kljub slabemu vremenu se je zbrala pri kolodvoru velika množica ljudstva. Ljudstvo je sprejelo cesarja z navdušenimi hura klici. Špalir so delale čete črnovojnikov. Po običajnih pozdravih se je odpeljal cesar čez nekaj minut v avtomobilu na fronto v vzhodni smeri. Čete, ki so ruske napade na utrdbe vzhodno od Darkehmen uspešno odbile, so mu napravile navdušen sprejem. Cesar si je ogledoval postojanke cel dan in izrazil svojo zadovoljnost s četami, ki se tu bore. Nato se je s svojim spremstvom vrnil v Insterburg ob pol 7. uri zvečer. Ob 7. uri zvečer se je že podal nato k naslednjim oddelkom na fronti.

MOLTKE OZDRAVEL.

Frankobrod, 1. decembra. »Frankfurter Zeitung« poroča: Načelnik nemškega generalnega štaba grof Moltke je končal svoje zdravljenje v kopališču Homburg in bo odpotoval.

GLASOVI O POLOŽAJU.

Bern, 1. decembra. (Kor. ur.) Bernski »Bund« piše o položaju: Odločitev je še vedno pri Hindenburgovem ofenzivnem krilu, ki je s svojim silovitim sunkom prodiral že bolj južno, kakor to priznavajo ruska poročila. Rusi sami imenujejo kraj Tuszyn, ki leži 20 km južnovzhodno od Lodza. Umikanje nemških prednjih čet je provzročilo, da so poročali o ruskih zmagah, a šlo je le za delne uspehe, ki zadobe važnost šele, če se posreči Rusom obkolitev. Zdi se, da rusko vodstvo zaupajoč na premoč podi čete naprej, ne ozirajoč se na izgube.

Bern, 1. decembra. »Bund« piše o položaju na Poljskem: Strategična premoč je brezdvomno na strani zavezni-

kov, ki se napadajo in če tudi ne dosežejo popolnega uspeha, so le lahko zadovoljni, ker so ustavili rusko prodiranje in jo močno omajali. Če se obranijo Rusi napada in osobito obkolitve, postane igra enaka, a zaveznika sta pridobila veliko na času.

UGODNO ZNAMENJE ZA NEMŠKE USPEHE.

»Posener Neueste Nachrichten« piše: Vojaški poveljnik Ost je odredil, da se fantje letnika 1895. do 1897., podvrženi vojaški dolžnosti, ki so jih naselili na Šleskem, zopet vrnejo na Poznańsko.

PROTI IZMIŠLJENIM POROČILOM.

Basel, 30. novembra. (Kor. urad.) Izjava ruskega generalnega štaba glede na izmišljotine pariškega in londonskega časopisja je v Milanu zelo učinkovala. »Italia« piše: Čas je, da se taka goljufiva poročila preprečijo. — »Perseveranza« piše v istem smislu. — »Corriere della sera« zagotavlja, da je le s pridržkom objavil grajana poročila.

MOSKOVSKA MATERE PROSIJO, DA NAJ PRENEHA VOJSKA.

Neka ogrska igralka, ki se je vrnila iz Moskve v Budimpešto, pripoveduje, da vlada v Moskvi globoka žalost. Te dni je prošlo 600 črno oblečenih moskovskih mater mestnega poveljnika, da naj carja naprosi, da naj prekine vojsko in da naj se usmili ruskih mater.

VAŽEN MOST NA FINSKEM RAZSTRELJEN.

Stockholm, 1. decembra. Iz neke ruske zaloge pri finskem mestu Tammerfors je izginilo 300 kg dinamita. Bodočo noč so pa neznani zločinci razstrelili pol kilometra dolgi most pri Pyhä Järviu.

× × ×

va premišljevanja so morala biti precej dolga, zakaj njegov junaški sklep je prišel najmanj 24 ur prekasno; kajti, ko je res s svojimi četami napravil izpad iz mesta, je zadel na nemške čete, ki so bile tu že 24 ur, in tako je bil s svojimi možmi ujet. Tedaj se je fort, v katerem je ostala samo ena stotnija, udal in niti en strel ni padel.

Oklopni vlaki.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: V sedanji vojni igrajo železnice prav posebno vlogo in čuditi se je, kako hitro se tudi železnice v sovražni deželi pritegnejo v službo za vojaške svrhe. To je pa težavno posebno zato, ker so tako Belgijci kakor Francozi malone vse železniške proge poškodovali; vse so razdrli, od najprostejšega dela do umetnih zgradb, katerih poprave so trajale po več tednov.

Čete v ospredju pa potrebujejo dovoza municije, živil, ojačenj itd. Treba je tedaj nemudoma pregledati železniške proge in dognati, kako daleč proti fronti so sposobne za obrat. To nalogo imajo večinoma železniške stotnije, ki imajo v to svrhu na razpolago avtomobile, ki pa niso vselej praktični, ker se je treba z njimi držati ceste in so tudi brez brambe izpostavljeni obstreljevanju nezanesljivega prebivalstva. Izvrstno sredstvo za polzvedovanje pa tvorijo oklopni vlaki. Lokomotiva in vozovi so obdani z jeklenim pločevinastim oklepom, ki daje varstvo pred ognjem iz pušk in strojnih pušk. Za aktiven boj usposablja vlak pehotna posadka in strojne puške. Ako je omogočeno veliko dalekosežnejše pregledo-

vanje proge nego v brezpomembnih avtomobilih. Pa tudi za dovoz municije in živil so oklopni vlaki jako uporabni tam, kjer kolone niso varne radi nezanesljivosti prebivalstva ali drugače nevarnih okoliščin. Tako služijo oklopni vlaki n. pr. za dovažanje vsega potrebnega daleč v ospredju se nahajajočim konjiškimi divizijam ter za zvezo med posameznimi oddelki čet.

Da pride lahko časih tak vlak v jako težaven položaj, je naravno. V zgled naslednji slučaj: Neki oklopni vlak je dobil nalog, da pelje municijo in živež v ospredje skozi ozemlje, v katerem stoji sovražna trdnjava, katero je bil pa sovražnik po došli poročilih zapustil. Vlak je odšel krog 2. ure popoldne in po štiriurni vožnji došel v bližino trdnjave. Dva kilometra pred trdnjavo je vlak nenadoma zadel na razstreljene tračnice, katere poškodbe v tem niso bili pravočasno opazili. Lokomotiva je srečno prevozila dotično mesto, prvi voz je pa skočil iz tira. Komaj se je vlak ustavil, že so se na desni in levi prikazala svetlobna znamenja in pokati so začele puške — vse delo kmečkega prebivalstva. Čez par minut so začeli tudi s trdnjave streljati s težkimi topovi. Tu je bilo treba najprej popraviti progo in spraviti voz na tir. To se je zgodilo v 20 minutah, tekoma katerih je posadka na vlaku odgovarjala na streljanje prebivalstva. Še je upal vodja, da bo mogel izvršiti svojo nalogo, ko se je pred vlakom nenadoma pokazala močna strelska vrsta. Tedaj je uvidel, da bi bil ves trud in upor zaman. Toda četudi vlak topot ni dosegel cilja, se je pa ob tej priliki neovržno dognalo, da je bil v trdnjavi še vedno sovražnik.

ODMEVI BITKE PRI KRAKOVU. — VELIK RUSKI PORAZ.

Cenzurirana »Gazeta Krakowska« piše dne 29. novembra: Pred dvema dnevoma je utihnil mogočni odmev topovskih strelcev, ki smo jih od severne strani slišali v Krakov. Velika bitka pri Krakovu se je končala zelo ugodno za našo vojsko, ki je Rusom zadala ogromne izgube ter jih potisnila daleč nazaj. Po pripovedovanju ranjencev se je bitka vršila z veliko silovitostjo noč in dan. Pogosto je na posameznih mestih prišlo do besnih bajonetnih napadov. Posebno so se odlikovali poljski polki, ki so v strašnih bajonetnih napadih kakor orkan podirali ruske vrste.

Zelo se je odlikovala artiljerija, ki je nazadnje odločila bitko v našo korist. Na več krajih so naše havbice uničile cele kolone ruske pehote, ko je hotela napasti okope naše pehote; havbice so se sijajno obnesle.

Neka naša baterija je sredi silnega ruskega obstreljevanja naenkrat obmolnila. Rusi so mislili, da je že tako oslabiljena, da jo bodo od strani vzeli z naskokom. Poveljnik baterije je mirno ukazal obrniti fronto ter čakal, da so se Rusi približali na 400 korakov. Potem se je pa vsul na Ruse strašen kartečni ogenj, ki je zdrobil in pokosil ruske čete. Kupi ruskih mrličev so v velikem krogu obdajali našo baterijo, ki je mirno ostala na svoji poziciji.

Rusi so imeli ogromne izgube. Veliko število zdravih in ranjenih ujetnikov so skozi Krakov odpeljali v notranjost monarhije.

V KRAKOVU NI KOLERE.

Krakovski »Czas« poroča: Od 7. novembra se v Krakovu ni pripetil noben slučaj kolere med civilnim prebivalstvom. Sploh je bilo v Krakovu med civilnim prebivalstvom samo 11 slučajev kolere, in sicer so obbolele samo osebe, ki so prihajale v stik z vojaštvom, n. pr. perice, strežnice itd. Vojaški lazaret za na kolero obbolele je v izraelski bolnici na Kazimierz. Sedaj vlada kruta zima in zato ni več nobene nevarnosti glede kolere.

KRAKOVSKI VODOVOD JE BIL POŠKODOVAN.

Mestna uprava v Krakovu je izdala komunike, v katerem poroča, da je bila 25. novembra zjutraj poškodovana glavna vodovodna cev v prostoru med črpalicami in rezervoarjem. Cev so nemudoma popravili.

DOVOZ KMEČKIH PROIZVODOV V KRAKOV.

Na krakovskem trgu primanjkuje kmečkih proizvodov, ker so izdane stroge odredbe glede dohoda v mesto; kmetice morajo imeti sedaj za trg legitimacije, ki jih izdaje mestno poveljstvo in so veljavne za en dan. Kmetje imajo še dovolj mleka, smetane, masla in jajc za prodajo, a z njimi ne morejo na trg.

DRVA ZA KRAKOV.

»Czas« poroča: Nadzornik tržne komisije Zagorski je odpotoval v Žuvjec, Sljeme in Makovo, da ondi nakupi drv za krakovsko mesto. Sicer so že veliko drv pokupili spekulant, vendar je Zagorski dobil dovolj drv za Krakov. Drva že vozijo po železnici v mesto.

× × ×

V ZAHODNI GALICIJI.

Krakovska »Gazeta« ponedeljkova piše dne 30. novembra: Ruski poskusi, da bi prodrli dalje na zahod dolnega teka reke Dunajec so se ponesrečili. Težišče vojnih operacij se je preneslo na ozemlje Ruske-Poljske;

ANGLEŽI V STRAHU PRED NEMŠKO INVAZIJO.

Strah pred napadom nemške bojne mornarice.

(S sliko.)

Vojaški strokovnjaki skoraj vseh velikih angleških dnevnikov soglasno sodijo, da pripravljajo Nemci svoje visokomorsko bojno brodoge za napad na angleško pomorje. Vzhodno morje kakor vedno tudi letošnjo zimo vedno

vojne operacije v Galiciji so podrejene ga pomena.

× × ×

IZ ČRNOVIC.

Graški cenzurirani listi poročajo iz Budimpešte po »Az Estu« iz Spodnjega Vlkova, da so naše čete izpraznile Črnovice, ker se je onstran brega reke Prut pojavila znatna sovražnikova premoč. Vodstvo naše armade je odposlalo čete v primerno ozemlje, da ne bo trpelo mesto radi bojev škode. Rusi zadnje dni neprestano streljajo. Ogenj topov je trajal še potem, ko so odšle naše čete, ker Rusi najbrže niso bili pončeni o položaju.

× × ×

BOJI V KARPATIH.

Budimpešta, 1. decembra. Po došlih vesteh se v splošnem lahko reče, da ruski vpad v Karpate močno pojezuje. Zasledovanje iz Homone vrženih Rusov v dolini reke Labore se nadaljuje. Korak za korakom pridobivamo in podimo Ruse pred seboj. Ugodno vreme in dobra pota olajšujejo naše operacije. Prebivalstvo z navdušenjem sprejema naše hrabre vojaške. Včeraj je bilo pri Paphazi zopet ujetih 600 Rusov, skoro vsi pripadajo istemu sibirskemu polku. V okolici Homone sedaj pokopavajo številna trupla ruskih vojakov.

BOJI OB VZNOŽJU KARPATOV.

Budimpešta, 1. decembra. Poročevalec »Pesti Hirlap« poroča iz Nyiregyhaza z dne 29. novembra: Veliki župan Julij Meczner je telefoniral semkaj, da se na več točkah zemlinskega komiteta vrše boji z Rusi. Ruska armada se umika nazaj in stalno izgublja tla. Naše čete so v bojih zopet ujele veliko Rusov. Pri kraju Kemencze je bil sovražnik obkoljen in se je udal. Število tukaj ujetih Rusov znaša 1500.

BOJI V ZEMPLINSKEM KOMITATU SE NADALJUJEJO.

Nyiregyhaza, 30. decembra. Graški cenzurirani listi priobčujejo: Z mero-dajne strani se poroča: V severnem delu zemlinskega komiteta se praske še nadaljujejo. Naše čete so osvojile več sovražnikovih postojank. V komitatih Ung in Bereg je ostal položaj neizpremenjen.

KOŠICE NISO OGROŽENE.

Iz Košic se poroča: Župan dr. Bela Blonar je izdal sledeči razglas: Na temelju poročila zbornega poveljstva s tem naznanjam, da ni povoda, da zapusti prebivalstvo mesto. Tisti, ki vznemirjajo prebivalce, bodo najstrožje kaznovani.

S KNUZAMI V BOJ.

Budimpešta, 2. decembra. Iz Szegedina se poroča: Neki ranjenec pripoveduje: Videl sem, kako so s knuzami pretepali vojaške dveh ruskih polkov, da so nas naskočili. Rusi so se upirali dreti v naš ogenj šrapnelov in pušk, nakar so častniki z dvema stroj-nima puškama sami streljali na lastne vojaške. Nesrečneži, izpostavljeni ognju z dveh strani, so tekli proti nam, a došla je le polovica, druga polovica je med potjo padla. Tisti, ki so prišli k nam, so se udali.

× × ×

PRINC HENRIK LIECHTENSTEIN RANJEN.

Praga, 1. decembra. »Union« poroča, da je bil princ Henrik Liechtenstein, ritmister v 13. ulanskem polku, na severnem bojišču težko ranjen. Krogla mu je prodrila pod desnim oč-

bolj zamrzuje. Brodoge, ki je uporablja Nemci v Vzhodnem morju, postane prosto in bodo zato nemške sile na Severnem morju izdatno ojačene. Angleški vojaški pisatelji nikakor ne izključujejo možnosti, da se lahko Nemci izkrcajo na Angleškem. V celi Angliji, osobito v Londonu, so zato zelo razburjeni. Naša slika kaže, kako zapuščen je zdaj londonsko pristanišče, ker vožnjo ogrožujejo položene nemške mine.

som v glavo in izstopila pri sencu; prepoljali so ga v Vratislavo. Razen njega služi v armadi še pet njegovih bratov, ki so bili tudi že deloma ranjeni, deloma pa so na bojišču oboleli.

V SPIŠU VLADA POPOLN MIR.

Budimpešta, 1. decembra. »Az Est« poroča o položaju v Spišu (Zips) in Olublu: Ozko dolino, ki vodi v mesto, je vojaštvo popolnoma zasedlo in zavzelo defenzivne postojanke. Dohod vojaštva je prebivalstvo pomiril, ker so naše pozicije po izjavah častnikov popolnoma nepremakljive. Iz bližnjih krajev sicer še vedno prihajajo bojazljivi ljudje, a jih meščani tako pomirijo, da se zopet vrnejo na svoje domove.

PREVOZ BOLNIKA Z AEROPLANOM.

V Przemyslu je obklat te dni stekel pes nekega vojaka, katerega so v aeroplanu odpeljali v budimpeštanski Pasteurjev zavod.

RUSKI TOP V GRADCU.

Gradec, 1. decembra. Včeraj popoldne so na tukajšnjem glavnem kolo-dvoru stovorili en ruski top. Oklopna plošča je na eni strani popolnoma razstreljena. Proti večeru so topničarji spravili top v vojašnico. Top se glasom vesti postavi na ogled.

55LETNI RUSKI VOJAKI.

Budimpešta, 1. decembra. »Pesti Hirlap« poroča: Med ruskimi vojniki, ki so jih naše čete ujele v zemlinskem komitatu, so tudi 55letni možje. Na nekaterih bojiščih so se našle stare ruske puške, iz česar se sklepa, da je ruska pehota pomanjkljivo oborožena.

Rusija priznava umikanje.

Dunaj, 2. decembra. Rusko uradno poročilo priznava, da so se Rusi v zadnjih bojih umaknili v neugodnih okoliščinah.

VELIKE IZGUBE RUSKIH ČASTNIKOV.

Dunaj, 2. decembra. Rusi so izgubili do 20. novembra 9703 mrtve častnike in 19.511 ranjenih častnikov, pogrešajo jih pa 3679.

Ruski car na bojišču.

Peterburg, 2. decembra. (Kor. ur.) Ruski car je včeraj dopoldne ob 10. uri odpotoval na bojišče.

Izjava vlade v Bukarešti o zunanji politiki in vladna opozicija.

Bukarešta, 2. decembra. Ministrski predsednik Bratianu je prosil voditelje opozicije, naj v adresni debati zunanje položaja ne omenjajo, ker vlada ne more podati nobene izjave. Opozicija je to stališče odobrila.

Cesar ustavil proces proti Rumunom.

Budimpešta, 2. decembra. Cesar je ustavil sodnijsko postopanje proti rumunskemu duhovniku Murseanu in 12 tovarišem, ki so bili obtoženi hujkanja.

Proslava cesarjevega jubileja na Dunaju.

Dunaj, 2. decembra. (Kor. urad.) Mesto ima danes praznično lice. Po vseh okrajih ima večina hiš razobešene zastave v praznovanje 66letnice cesarjeve vlade. V vseh cerkvah so bile slovesne službe božje, katerih so se udeležili uradniki, zastopniki dežele in mesta, zastopstva društev in šolska mladina s svojimi učitelji.

Italija zaplenila portugalske torpedovke.

Milan, 2. decembra. Vlada je zaplenila več torpedovk, ki so se izdelovale na račun portugalske vlade.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 1. decembra. (Uradno.) Na zahodnem bojišču nič novega.

Angleški kralj na francoskem bojišču.

London, 1. decembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Kralj Jurij je odpotoval sinoči zvečer na Francosko, kjer obišče glavni stan angleškega ekspedicijskega zbora.

Francoski ministri pri armadi.

Preteklo nedeljo so bili predsednik republike Poincare in ministri Viviani, Dubost in Deschanel pri armadi. Obiskal so Argonne in porušeno mesto Clermonten Argonne. Ogledali so si tudi postojanke pri fortu Douaumont. Poincare je zapustil Verdun že na večer.

Francoski letnik rekrutov 1915. bo prideljen infanteriji.

Bordeaux, 2. decembra. Vojni minister je odredil, da bo ves francoski letnik rekrutov 1. 1915. prideljen infanteriji. Kavaleriji se pridele samo obiskovalci šol za živinozdravnike.

Indijski čete se vozijo okoli Afrike.

Genf. Pariški listi poročajo: Angleški vojni minister je odredil, da se vsled začasnega zaprtja sueškega prekopu od strani Turkov vozijo indijske čete okoli mesta Kapstadt.

Nemški uspehi v Argonih.

Berlin, 1. decembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Genfa: Težki topovi so predvčerajšnjim na obeh straneh počivali. Nemški poljski topovi so se zopet izvrstno izkazali pri kritju operacij pehote, osobito severno od Arrasa. Manjšo važnost pripisujejo Francozi uspehom, ki so jih zopet dosegli Nemci v Argonskem gozdu in bojem manjših oddelkov za vogeško vas Bandesapt in za vas Fay, ki leži med Chaulnesom in reko Somme. Pričakujejo živahnejših bojev v okolici Aisne in v Flandriji.

Velikanske nemške priprave v Flandriji.

Angleški listi pišejo, da se pripravljajo Nemci na silovit napad v smeri mesta Calais. »Times« piše: Iz vseh mest Belgije prihajajo vsak dan vojaški vlaki s četami, ki gredo v prednje vrste in strelskih jarkih. 60 vlakov je šlo skozi Gent, 28 skozi Brügge, 30 skozi Mons, 40 skozi Maubeuge in 50 skozi Bruselj. V Dixmuiden, Ypern in Ostende so prišle čisto nove čete, med njimi velike množice kavalerije iz Brunšviga. V severno Flandrijo so pripeljali 200 novih topov, 50 oklopnih avtomobilov z inženirji trdke Krupp. V mesto Zeebrugge je došlo iz Kiela več podmorskih čolnov in več motornih čolnov s hitrimi oklopnimi topovi.

Boji na Francoskem.

»Times« piše: Francozi so dobili v Argonskem gozdu nove topove, oziroma nove krogle. Topovi mečejo po dve z železno verigo zvezani krogli, ki drevesa podirajo. Nemci obstreljujejo Ramscapelle. Neki nemški letalec je večkrat poizkusil angleški glavni stan v Popperinghe razrušiti. Vrgel je več bomb, ki so ubile več ljudi. »Daily News« poroča: Od četrtka sem je bilo več spopadov pri mestu Arras. Zavezniki in Nemci so se večkrat po cele dneve z bajoneti bojevali. Na obeh straneh je bilo veliko izgub. Arras je kup razvalin, prebivalstvo je zbežalo.

Ostro armadno povelje.

Milan, 1. decembra. Iz Londona se poroča: »Daily Telegraph« poroča: Belgijski kralj je izdal belgijskim armadnim poveljnikom sledeče dnevno povelje: Vsak častnik, ki govori o umikanju, je po moji sodbi izdajalec. Vsak častnik, ki ne more prevzeti odgovornosti za svoje ljudi, se odpokliče.

»Brezskrbna« Anglija.

Iz Londona poročajo: Indija govori samo o vojski. Poročila o zmagah in izgubah se jemljejo na znanje mirno in z zaupanjem na končno zmago. Nabiranje rekrutov za domačo armado se vrši zelo živahno. Zlasti spodbujajo bojevitost rodove poročila o hrabrosti indijskih čet na Francoskem. Vojaki se v celih množinah oglašajo za odhod v fronto.

Nemčija ima s svojim podpihovanjem, da bi mohamedanski svet proti zaveznikom dvignila, veliko smolo. Times poroča iz Kaira, da je glavni rod Senussov egiptovski vladi sporočil, da ga sklep Turčije čisto nič ne briga in da želi z Egiptom ohraniti dosedanje dobre razmere. Angleški listi pravijo, da je to nov dokaz, če je dokaz sploh potreben, da je postal turški sultan vsled popolne uslužnosti nasproti Nemčiji velika ničla pri mohamedancih. Če niso to samo pobožne želje Angležev?

Novi spisi o predzgodovini svetovne vojske.

Berolin, 1. decembra. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allg. Ztg.« objavlja nove dokaze, da Anglija skupno z Belgijo ni pripravljala vojske proti Nemčiji le diplomatično, marveč da se je tudi vojaško že v miru na njo najsikrajnejše pripravljala. List piše: Naše čete so zopet zaplenile tajne, po angleškem generalnem štabu izdane ročne knjige o potih in o rekah v Belgiji. Te ročne knjige, ki so bile zaupne in dostopne le nekaterim gotovim osebam, obsegajo najnatančnejše opise ozemelj.

Izjavljeno se francosko vojsko posojilo.

Iz Pariza se poroča, da je milijon oseb podpisalo dozdej le 700 milijonov frankov posojila za narodno obrambo. Ponovili niso zakladnih menic za 300 milijonov. Ker je prekorajčen dozdej dovoljeni najvišji znesek 940 milijonov frankov zakladnih zadolžnic, je finančni minister naprosil državni svet, da sme izdati še zakladnih zadolžnic v višini 460 milijonov frankov.

Francoski ranjenci.

Gazeta del Popolo poroča: V Parizu pričakujejo 40.000 ranjencev. Ker ne morejo vseh v Parizu operirati, jih odpošljejo nekaj v druga mesta. Laška kolonija v Parizu je odprla lepo bolnišnico za ranjence.

Vojska s Srbijo.

Dunaj, 1. decembra. (Uradno.) Z južnega bojišča se poroča: Na južnem bojišču je nadaljnji oddelek operacij zmagoslavno končan. Nasprotnik, ki je končno s svojimi skupnimi bojnimi močmi vzhodno od Kolubare in Ljega več dni se trdovratno ustavljal in opetovano poizkušal sam preiti v ofenzivo, je na celi črti poražen in se umika. Nasprotnik ima vnovič občutne izgube. Samo na bojnem polju pri Konatice so našle naše čete okoli 800 nepokopanih trupel. Ravnotako pomenjajo številni ujetniki in materijalne izgube znatno oslabiljenje nasprotnika, kajti od začeta zadnje ofenzive smo ujeli 19.000 Srbov, zaplenili 47 strojnih pušk, 48 topov in številno drugega materijala.

TRI SRBSKE DIVIZIJE UNIČENE.

Dunaj. Jugoslovanska korespondenca javlja, da so bile v zadnjih bojih popolnoma uničene druga, četrta in šesta srbska divizija. Vse topništvo teh divizij so zaplenili Avstrijci.

SRBSKA VLADA ODPOKLIČE ČETE IZ MACEDONIJE.

Köln, 2. decembra. »Kölnische Zeitung« poroča: Srbska vlada namerava odpoklicati svojo armado iz Macedonije. Pač pa jo namerava pozneje poslati na Grško, da bi z grško armado skupno prodirale proti Bolgariji.

SRBSKI BEGUNCI V SOLUNU.

Solun, 26. novembra. Solun je od srbskih beguncev preplavljen. Vsi hoteli so prenapolnjeni.

Japonci pridejo ali ne pridejo?

Clemenceau piše v svojem listu, da se bo »kmalu grmenje japonskih topov vmešalo med 75 mm francoske topove.« Tajnik japonskega poslanstva v Londonu pa pravi, da je transport japonskih čet v Evropo samo »govorica.« Tako stoji torej sedaj pravda o prihodu Japoncev.

Turčija v vojski.

TURŠKA POROČILA.

Carigrad, 1. decembra. (Uradno.) Komunikacije glavnega stana javlja: Včeraj so se vršili nepomembni spopadi z Rusi na perzijski meji.

Carigrad, 2. decembra. (Kor. urad.) Turški glavni stan objavlja naslednji komunikacije: Na meji Azerbejdžana se boji nadaljujejo. V Trapezunt je došel prvi oddelek ujetnikov, obstoječ iz šestih častnikov in 83 vojakov.

Carigrad, 2. decembra. (Kor. urad.) Po poročilih iz uradnega vira se je vršil v južnem delu Serzana pri Sanja-Ain-Galaka med Senusi in francoskimi četami boj. Šejk Abdullah je sicer pri tem našel smrt, vendar so pa bili Francozi poginani v beg. Senusi so tudi pri Kanemu in Wadai sijajno zmagaali.

denu«, na 20 let prisilnega dela.

PORTUGALCI GREDO V EGIPT.

Kairo, 2. decembra. Tukaj pričakujejo dohoda portugalskih čet.

VSTAJA V TUNISU.

Madrid, 2. decembra. V mestu in koloniji Tunis se je začela velika vstaja proti Franciji.

ARMADA SENUZIJEV.

Carigrad, 1. decembra. Armada Senuzijev (severna Afrika) šteje nad 450.000 mož, 50 topov in 19 strojnih pušk.

VATIKAN IN TURČIJA.

Turčija je vprašala v Vatikanu, če bi bilo mogoče obnoviti diplomatske zveze v ta namen, da se odpravi francoski protektorat nad katoličani v Turčiji. Vatikan je odgovoril, da se to zgodi po končani vojski. Vatikan da noče sedaj motiti razmerja med Francijo in Vatikanom, ki je sedaj na tem, da se zboljša. Tako poroča dopisnik »Berliner Tageblatt« iz Rima. Vest je precej neverjetna.

RUSI KLIČEJO MOHAMEDANCE NA VOJSKO.

Carigrad, 2. decembra. (Kor. urad.) Turški listi pišejo, da so začeli Rusi nabirati tudi turške rekrute na Kavkazu, ki so bili doslej proti vojaške službe. Rusi zato pritisnjajo na mohamedance vsled zadnjih porazov na Poljskem. V ozemlju Kubana je moral dati rod Kabarta 3000 mož. Tudi drugi rodovi morajo dati vojakove.

TURŠKO VOJNO BRODOVJE PRED ODESO.

Iz Budimpešte poročajo cenzurirani graški listi: Turško vojno brodovje stoji pred Odeso. Mesto je splošno nepoškodovano, a krogle so zažgale veliko vojaških poslopij in zavodov. Razburjenje je strahotno. Tudi nekatere oblasti zapuščajo mesto. Veliko avstrijskih civilnih ujetnikov se nahaja v koncentracijskih taborih. Pred Odeso se zbirajo kavkaške, kurdske in ruske čete.

BEG RUSKIH LADIJ.

Bukarešta, 1. decembra. Rusi so iz strahu pred turškim brodovjem podminirali kiliaški kanal. Zadnji čas pa ne funkcionirajo tamošnji svetilniki in Rusi so z veliko naglico spravili vse parnike in vlačne ladje iz Suline v Prut, v Galac in Brajlov.

NOVI EGIPTOVSKI KEDIVE ODSTOPI.

Berolin, 1. decembra. »London News« poroča, da je novoimenovani egiptovski kedive odstopil.

HINDENBURG — REŠITELJ ISLAMA.

Carigrad. Turški list Tanin je napisal Hindenburgu na čast ob priliki imenovanja za generalfeldmaršala uvoden članek. List pravi med drugim: »Porazi, ki jih je zadal Hindenburg Rusom, ga niso napravili samo za rešitelja Nemčije, ampak so ustvarili tudi pogoje za osvoboditev mohamedanskega sveta. Hindenburg je postal tako rešitelj in junak islama. Slava mu!«

IZA BOLJETINAC ZA SVETO VOJSKO.

V Skadru je na shodu albanskih velikašev Iza Boljetinac odločno naglašal, da se morajo vsi mohamedanski Albanci vojskovati proti Srbiji in proti Črni gori.

OBSOJEN NEMEC.

Singapur, 2. decembra. Tu je bil obsojen neki Nmec, ki so ga obdolžili, da je pošiljal brezžične brzojave »Em-

Amerikanci.

Amerikanski poslanik v Berlinu, James Gerard je dejal nemškimi časniki sleden: Če pošilja Unija zaveznikom vojni material nima to ničesar opraviti z mednarodnim pravom. Materijal pošiljajo privatni podjetniki, ki so ga pripravili tudi v Nemčijo pošiljati. Seveda bi bil transport težavnejši in nevarnost večja. Sicer pa bi nemški križarji s tem materialom naložene ameriške ladje namenjene za Angleško ravnotako potopili, kakor bi to storili zavezniki z ameriškimi ladjami, namenjenimi na Nemško. Ko je Unija pri zadnji vstaji v Mehiki čete izkrcala, je nemški parnik »Kronprinzessin Cecilie« vstašem orožje pripeljal. Danes štiti Unija ravno ta parnik pred Angleži, ker se je k nji zatekel. Sicer se pa javno mnenje v Ameriki sedaj nagiba v korist Nemčiji in Avstriji.

POZIV AMERIŠKIM DRŽAVLJANOM.

Konzulati severnoameriških Zedinjenih držav so izdali poziv na ameriške državljane, da se tekom 14 dni s svojimi potnimi listi zglašajo na poslaništvu na Dunaju ali pa na konzulatih v Pešti, na Dunaju, Reki, Trstu, Pragi, Reichenbergu in Karlovih Varah in prinesejo seboj tudi svoje fotografije. Vsi potni listi se bodo legalizirali.

SIR EDVARD GREY SE ZAHVALJUJE AMERIKANEC.

Pariz. Dosedanji poslanik ameriške Unije v Parizu, Herrick, je te dni Pariz zapustil. Na zadnji poti ga je spremljal francoski general Gallieni. Sir Grey mu je pa poslal pismo, v katerem se mu zahvaljuje v imenu Anglije za usluge, ki jih je državi skazal. Angleška vlada mu bo naklonila spominsko darilo, ki naj ga blagovoli sprejeti.

KITajska PROSI AMERIKO VARSTVA PROTI JAPONSKI.

Genf, 1. decembra. Iz New Yorka poročajo »Herald«, da je kitajska vlada pri Združenih državah prosila varstva proti neprestanemu zasedanju kitajskega ozemlja od strani Japonske.

Za nevtralnost Italije.

Milan, 1. decembra. Tu se je ustanovil odbor, ki nasproti agitaciji za vojsko razvija energično propagando za nevtralnost. Novi ligi je pristopilo veliko število poslancev in senatorjev raznih strank, industrijev in častnikov.

Naročajte „Slovenca“!

TAJNE POGODBE MED ŠVICO IN AVSTRO - OGRSKO NI.

Bern, 1. decembra. (Kor. ur.) Tukajšnji zastopnik lista »Corriere della sera« se je razgovorjal z zveznim predsednikom Hoffmannom, ki je zopet označil kot neresnično govorice, ki zopet krožijo da obstoja tajna zveza med Švico in Avstro-Ogrsko. Švicarsko ljudstvo je vedno smatralo nevtralnost enako z neodvisnostjo in je zato leta 1907. sklenilo reorganizacijo armade. Dežela je tudi zdaj pripravljena, da za pokritje primanjkljaja 200 milijonov prevzame nase nove žrtve. Švicarsko ljudstvo je, če bo potrebno, pripravljeno še za vse drugačne žrtve.

ZOPET PONESREČEN NEVTRALNI PARNIK.

London, 1. decembra. (Koresp. ur.) Danski parnik »Mary« je, ko se je vozil iz Eabjerga v Grimsby, v nedeljo na Severnem morju zadel na neko mino in se je potopil. Posadka 14 moških se je rešila v dveh čolnih. Kapitana in sedem moških, ki so se nahajali v enem čolnu, je rešil parnik »Juno«. O drugem čolnu ni nobenih poročil.

K olvoritvi italijanske zbornice.

Rim, 1. decembra. Seje dne 3. decembra bodo večinoma posvečene spominu zadnji čas umrlih državnikov in poslancev. Salandra bo govoril o mednarodnem položaju le kratko. Pričakovati je, da bo govoril poslanec Cavasola o moratoriju.

Grozen potres na grškem otoku Leukas.

Ajone, 1. decembra. (Kor. urad.) Otok Leukas je potres grozno opustošil. Gorovje Gefikula se je v daljavi 3 km sesedlo. Valovi Jonskega morja so vdrlji v dolino Kalamici in poplavlili 50 hektarov zemlje. Na raznih točkah otoka so nastali griči. Človeških žrtev potresa je bilo: 23 mrtvih, 50 ranjenih. Samo v mestu Leukas znaša škoda en milijon.

Ob Kolubari.

Zmagonosno napredovanje naših čet na južnem bojišču se glasom uradnih poročil vrši na obeh straneh reke Kolubare. Ta rečica stoji torej v središču dogodkov v Srbiji. Na tem ravnam, le tu in tam hribovitim ozemlju ne stojijo prvič avstro-ogrski vojaki. Za časa Laudona in Seckendorfa so bila ta področja že zasedena po naših vojakih. Čez poldrugsto let se nahajajo naše čete na istem mestu, samo da topot ne gredo proti Turku, marveč proti Srbom. Reka Kolubara je glede na predele, po katerih teče, jako zanimiva reka. Izvira pri Stoparju nad gozdom Bukovico. Kot ozek gorski potok se spušča z višine, preseka cesto pri Kamenici in teče mimo krajev Jablanice in Obnice, potem skozi Valjevo in nekaj kilometrov za Grodcom gre njena pot po ravnini, ki jo le tu in tam prekinjajo griči.

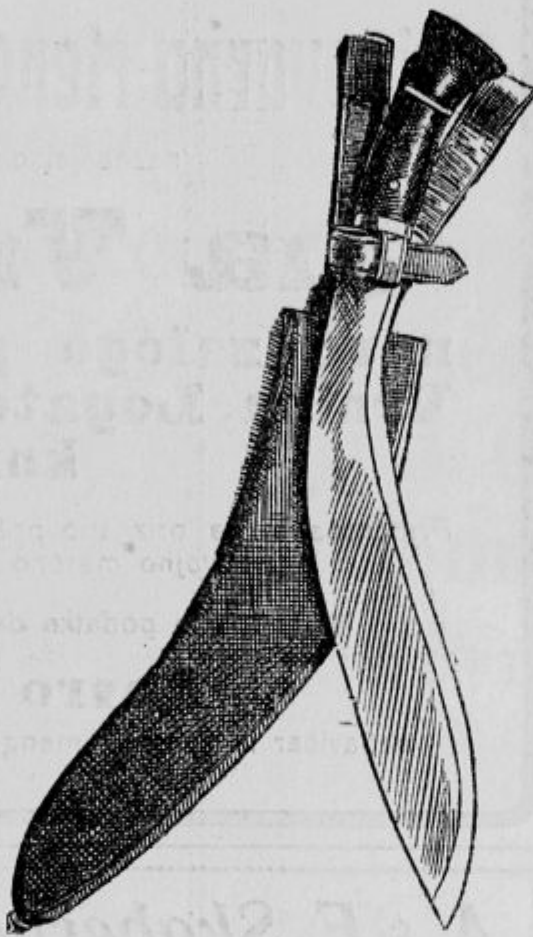
Izza Valjeva je severna obala Kolubare mnogo nižja nego južna. Pod Klinci in Poborjem se že opazajo obronki planine Stubice, iznad katere se proti jugu dviga Maljen planina, na jugozapadu se pa od vzhoda proti zapadu vleče gora Suvo-bor. Med Mačiči in Rajkovičem ob Kolubarinem pritoku Lipnici se začeneja močvirja, ki jih je vedno več, kolikor dalje gre reka proti severu. V jeseni in spomladi prestopa Kolubara svoje bregove in poplavlja okolico. Ko voda upade, ostanejo mala jezera, ki se posuše samo v najbolj vročem poletju. A tudi tu se tvorijo močvirja, ki jih od daleč ni opaziti ter so zato jako opasna, ako ne zamrznejo. Lepa pokrajinska slika reke Kolubare, ki jo nekoliko kvare samo močvirja, postane zopet lepša, ko pritečeta vanjo rečici Toplica in Ribnica. Dolina Ribnice je jako bogata zgodovinskih točk, kakor tudi rud. Tako se ondi nahaja bakreni rudokop Planinica in rudokopi svinca in železa pri Brezju. Nekoliko proti severu stoje razvaline samostana Ribnice, ki je cvetel l. 1518.

Med Stojčičem in Pridovico napravi Kolubara močan ovinek in teče potem mimo znamenitega samostana Bogovadja, kjer se potem obrne proti severu. Preje pa zožuje obali pri Stomovu, a jih takoj nato zopet razširja in je reka ondi širša. Samostan Bogovadja ima svoje ime po studentu, v katerem se je umil neki bolnik in ozdravel. Od tedaj roma k temu studentu ljudstvo iz vseh krajev Srbije. Za romarje je dal menih »Gospodar Jevrem« zgraditi hišo za prenočevanje. Nekoliko kilometrov zapadno od samostana priteka v Kolubaro Ljig. Venec gričev se razširja, na posameznih gričih pa stoji razvaline samostanov, o katerih živi med ljudstvom mnogo povesti. Na levo leži Bradac, odkoder so odšli v bitko na Kosovo bratje Stepan, Marko in Petko. Nekoliko bolj severno se nahajajo ostanki fevdal-

nega gradu Slovac, katerega je njegova zgraditeljica »Prokleta Jerina« hotela z mostom spojit z visokim Ostrikovcem. Preje pa je dala od enega vrha do drugega razpeti platno ter poslala čezenj blaznika, češ: Ako bo srečno došel na drugo stran, se bo most gradil, drugače pa ne. Blaznik je na polovico poti padel v reko, nakar je Jerina opustila svojo namero.

Središče kolubarskega okrožja je Lazarevac, ki se nahaja severno od samostana. Leta 1900 je šlo to mesto vsega le 79 hiš in 590 prebivalcev. Toda od tedaj se je prebivalstvo podvojilo. Lazarevac leži na jako ugodnem mestu, namreč na križišču dveh velikih cest, katerih ena vodi v Rudnik in dalje v Gornji Milanovac, druga pa proti severnemu in zapadnemu delu dežele. Mestna okolica meji na severozapadu s plodno ravnino, ki se med Kolubaro in Tamnavo razteza vse do Save. Lazarevac do pred petimi leti ni bil utrjen. Leta 1900 so pa na zapadnem delu mesta izkopali nekoliko okopov, ki so jih pred par meseci še ojačili. Mesto Lazarevac se naveliko peča s trgovino z deželnimi pridelki.

Na svojem teku proti severu tvori Kolubara ob celi obali cel niz manjših in večjih močvirij. Vanjo se izteka še več manjših in večjih potokov, med njimi Lukavica in Pareta. Nekoliko kilometrov zapadno od Obrenovca se steka Kolubara s Tamnavo in se izliva v Savo.

ZAPLENJENI KUKRI - NOŽ.

(S sliko.)

Med angleškimi indijskimi četami, ki se vojskujejo v Franciji, se Gurki, rod z gora Nepala, s svojo grozovitostjo pred vsem odlikujejo. V odprti bitki jih ne uporabljajo, pač se pa kakor mačke priplazijo ponoči k nemškim stražam in jih more z nožem kukri.

Uradni izkaz izgub.

IZGUBE 7. LOVSKEGA BATALJONA.

Častniki: Poročnik Radossevič pl. Sokolovac Janez, mrt. Moštvo: Arko Janez, ranjen; Barlič Alojzij, ranjen; Barlič Anton, ranjen; Belec Franc, ranjen; Bergles Janez, ranjen; Brilej Martin, ranjen; Bulovec Anton, ranjen; Bušič Alojzij, ranjen; Cankar Lovro, ranjen; Cepuder Jožef, ranjen; Cesar Janez, ranjen; Cik Matija, ranjen; Drolka Aleksander, ranjen; Epich Janez, ranjen; Erjavac Anton, ranjen; Erlacher Anton, ranjen; Figar Franc, ranjen; Fon Jožef, ranjen; Frankovič Janez, ranjen; Färndarler Urban, ranjen; Gamšek Jožef, ranjen; Godlar Janez, ranjen; Goltes Anton, ranjen; Grošelj Matej, ranjen; Gunšek Anton, mrt. Handler Florijan, ranjen; Hlebčar Jožef, ranjen; Hochhold Franc, ranjen; Hrovat Franc, ranjen; Jamnik Jernej, ranjen; Jenko Ferdinand, ranjen; Jenko Ferdinand, ranjen; Jenko Matija, ranjen; Jeretina Jernej, mrt. Jesenovec Franc, mrt. Kaštrun Franc, ranjen; Kekeli Rudolf, mrt. Kocmur Franc, ranjen; Kodrič Alojzij, ranjen; Kokalj Franc, ranjen; Kolman Jožef, ranjen; Komar Franc, mrt. Kozak Franc, ranjen; Koželj Jožef, ranjen; Košenina Leopold, ranjen; Kožar Andrej, ranjen; Krek Anton, ranjen; Kristanc Franc, mrt. Kumar Luka, ranjen; Lazar Jakob, ranjen; Logar Nikolaj, ranjen; Luković Jožef, ranjen; Lubej Martin, ranjen; Markovič Andrej, mrt. Markovič Jožef, ranjen; Mauer, ranjen; Mlakar Janez, ranjen; Mlinar Lovro, ranjen; Oblak Janez, ranjen; Omerza Franc, ranjen; Osterman Anton, ranjen; Pančar Anton, ranjen; Pavlovič Michael, ranjen; Pen Jožef, ranjen; Peršak Janez, ranjen; Petek Michael, ranjen; Peterneji Franc, ranjen; Petkovšek Janez, ranjen; Pezdirc Nikolaj, ranjen; Pirkovič Karel, ranjen; Pirs Pavel, ranjen; Podglatnik Simon, ranjen; Poharc Anton, ranjen; Prašnikar Janez, ranjen; Prašnikar Jožef, ranjen; Rački Jožef, ranjen; Rahne Vinko, ranjen; Rebernik Anton, ranjen; Ronbal Jakob, ranjen; Rutar Janez, ranjen; Savli Jožef, mrt. Schweiger Jožef, ranjen; Schweinsger Karel, ranjen; Seljak Peter, ranjen; Serek Anton, ranjen; Šimnovec Andrej, ranjen; Skočir Alojzij, ranjen; Škrbec Janez, mrt. Slapničar Janez, ranjen; Snoj Franc, ranjen; Sovdal Anton, ranjen; Špelič Jožef, ranjen; Stanonik Janez, ranjen; Štefe Aleksander, ranjen; Stopar Franc,

ranjen; Strniša Alojzij, ranjen; Stucin Alojzij, ranjen; Stupica Janez, ranjen; Šubic Jakob, ranjen; Šuligoj Franc, ranjen; Švalj Alojzij, ranjen; Svetlin Pavel, ranjen; Tičar Ignacij, ranjen; Tičar Janez, ranjen; Tome Jernej, ranjen; Trampuš Franc, ranjen; Trošt Janez, ranjen; Vavtar Janez, ranjen; Vidmar Andrej, ranjen; Volarič Tomaž, mrt. Vrbič Franc, ranjen; Vulc Anton, ranjen; Veber Franc, ranjen; Zabota Martin, ranjen; Zavašnik Vinko, mrt. Zihel Janez, mrt. Znidaršič Anton, ranjen.

5. DRAGONSKI POLK.

Gologranc Ignacij, ranjen.

Za Miklavža so dobre knjige, ki vzgajajo in blažijo srce najboljše darilo; priporočamo prav posebno.

Našim malim. Vzgojne slike iz svetega pisma, posebno iz Kristusovega življenja. Slike z besedilom 90 vin.

Robinson starši. Povest s podobami, 1 K 40 vin., na močni lepenki 1 K 90 vin.

Slovenski ABC v podobah. 80 vin., vez. 1 K 20 vin. S to knjigo se nauči otrok igrati brati.

Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami 1 K 60 vin. Ljubko berilo s primernimi slikami za našo deco.

V zverinjaku. Knjiga s podobami, 90 vin., lepo relo-izdaja na močni lepenki 1 K 50 vin. Podobe divjih živali z besedilom, primernim za otroško domišljijo.

Spillmanove povesti. Zbirka obsega 19 raznih zvezkov, katerih vsak je zase celota in velja 40 vin. ali pa 60 vin.

Kržič. »Angelček«, ki nudi povesti, pesmi in mnogo poučne tvarine za našo mladino. Dobi se 17 raznih letnikov; vsak letnik velja vezan 1 K.

Kržič. Zgledi bogoljubnih otrok, 3 K, zvezki po 60 vin.

Slapšak. Dedek je pravil. Marianka in škratejški. Bom že še. Priljici s podobami 1 K 20 vin.

Twain Mark. Kraljevič in berač. Povest z ljudskošolsko mladino. 60 vin.

Zahvala.

3299

Povodom prerane smrti našega predobrega soproga ozi. očeta, paznika dež. prisil. delavnice, gospoda

Fran Tanko

ki je padel junaške smrti na bojišču, izrekam za vso iskreno ljubav najsrčnejšo zahvalo velesl. deželnemu odboru kranjskemu, blagor. gospodu ravnatelju Dolencu, preč. gospodu kuratu Segi, vsem gg. paznikom in sploh vsem, ki so nas kakorkoli tolažili ob prebitki izgubi in se spominjali blagega pokojnika.

Bog bodi vsem obilen plačnik!

Uršula Tanko, vdova.

V najem se odda s 15. decembrom dobro vpejano

mesnica.

Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod številko 3134.

„Pri nizki ceni“

IG. ŽARGI

„Pri nizki ceni“

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 5.

Priporoča veliko zalogo gorke spodnje obleke za vojake, kakor snežnih čepic, sveaterjev, volnenih jopic in hlač, = toplih nogavic, dokolenic, rokavic, zapestnic i. t. d. =

POZOR!

Največja izbira potrebščin za šivilje.

POZOR!

Vse po priznani najnižjih cenah!

Potrjim srcem naznanjavo v najinem in v imenu sorodnikov tužno vest, da je najin iskreno ljubljani oče, gospod

Gustav Omahen

c. kr. notar

danes ob 8. uri zjutraj po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti, izdihnil svojo preblogo dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek dne 3. t. m. ob treh popoldne iz hiše žalosti v Mokronogu na odotno pokopališče.

Bodi blagemu možu ohranjen ljub spomin!

V Mokronogu, dne 1. decembra 1914.

Gustav in Janko Omahen, sinova.

3298

Venci se hvaložno odlikujejo.

Francosko žganje

z mentolom, steklenica po 50 vin., proti revmatizmu, glavobolu, protinu itd. razpošilja po povzetju 3276

Osvald Dobeic

Ljubljana, Martinova cesta 15. Preprodajalec dobe popust.

V najem se išče mala

gostilna

ali tudi samo malo posestvo s par njivami v bližini kakakega mesta, in sicer z novim letom ali takoj. Naslov pove uprava lista pod šte. 3297. 3297

Oučje volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi

takoj

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-očiščeno po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi.

Krojaški učenec

se sprejme pod ugodnimi pogoji pri Milanu Poljanšek, krojaški mojster, Dolenji Logatec. 3296

Išče se mesto

kuharice

v župnišču. Nastop po novem letu. — Naslov pove uprava lista pod šifro »Kuharica 3292.«

Urarskega pomočnika

sprejme takoj gosp. Ivan Levičnik, urar v Kranju. 3281

Stavbeno podjetje: Parketna tovarna: Strojno mizarstvo: Tesarstvo: Parna žaga:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železnobetonske mostove, stropne itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. — Izdelujem načrte in aajem strokovna navodila.

Velika zaloga hrastovih in bukovih deščic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam deščice na stara, že obstoječa tla.

Izdelujem vsa, stavbeno mizarstvo tičoča se dela, pohištveno le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila, točno povoljno in po nizkih cenah.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor napravo strešnih stolov, stropov, verand, barak, odrov itd. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru z arž. kolodvora.

Ustanovljeno 1900.

V. SCAGNETTI, Ljubljana.
Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

Telefon 299.

Bojka

dekke

vajena vsakega dela, zmožna voditi sama gospodinjstvo, prosi službe v Ljubljani pri kaki boljši družini, šivilja ali kot blagajničarka in začetnica trafike. Cenjene ponudbe pod »Marilja št. 3489« na upravo »Slovenca« do 15. decembra.

Gostilna „pri Bobenčku“
na Sv. Petra cesti priporoča vsak dan
svežo polenovko

Trgovski učenec

iz dobre hiše, z dobrim šolskim spridevalom se sprejme v trgovini A. Pinter-ja v Slov. Bistrici. Učenec mora obiskovati tukajšnjo trgovsko šolo.

Kantina Corazza

Levada (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Sprejmeta se takoj

prodajalka in učenec

v modno trgovino

3268

Vinko Savnik, Radovljica, Gorenjsko

Najlepše, najcenejše in najbolj času primerno božično darilo je **železen prstan** („Zlato za železo“) okovan v zlato ali srebru. Iste izdelujem v najfinejši obliki v lastni delavnici po najnižjih cenah. Dalje imam v zalogi različne juvele, zlatino, srebrnino in ure.

52

Lud. Černe

juvelir in trgovec z urami
Ljubljana, Welfov ulica 3.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživljanje in smrt, otroških dot., rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496.17
V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštnine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Izgotovljene obleke, suknje, pelerine

za moške in dečke ter lepe in jako okusno izgotovljene iz pliša ali sukna vrhne

jopice in plašče za ženske in deklice

v zalogi po stalno najnižji ceni v manufakturni in konfekcijski trgovini

2999

Pri Škofu

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3
Medarske ulice

Ceniki na zahtevo brezplačno.

Pivovarna Mengeš - Julius Stare

naznanja, da je otvorila

na Vrhniki

**ново zalogo piva za okraje
Vrnika, Logatec, Idrija in Cirknica.**

3287

Priporoča svoje priznane priljubljene izdelke, zlasti marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo.

Natančnejše podatke daje ter sprejema naročila

Lovro Rogelj

sodavičar in založnik mengeške pivovarne na Vrhniki.

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. Tetra perilo. Spalne vreče.
Plašči in predpasniki za strežnice rdečega križa. Volna za pletiti.

„BALKAN“

trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba
podružnica LJUBLJANA

Dunajska cesta 33 (Centrala: TRST) Telefon št. 100

Mednarodna špedicija, špedicije in zacinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redno, užitni podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za SELITVE in PREVAŽANJE POHISTVA v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozovi. Shramba pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. itd.

Špedicijski urad, generalni zastiop in prodaja vozniških listov „DALMATIE“, delniške parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benetke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst. — Avstrijskega Lloyd, Cunard-Line za I. in II. razred.

Zmerne cene.

Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Točna postrežba.

Peter Kozina & Co.

Tovarna čevljev v Trzinu
na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke
na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu

3187

